

සරසවියෙන් එතර.....

උපකුලපතිතුමනි,

ආචාර්යවරුනි,

උපාධිලාභී භවතුනි, සම්භාවනීය හිතවතුනි,

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ සනාතන සභාවේ නිර්දේශය මත මා වෙත සාහිත්‍ය සූරී (D.Litt.) සම්මාන උපාධිය පිරිනැමීම ගැන මගේ ස්තූතිය මුලින් ම ප්‍රකාශ කරන්නට කැමැත්තෙමි. කුලපති පදවිය උසුලන මෙම විශ්වවිද්‍යාලයෙන්ම මට මේ ගෞරවය ලැබීම විශේෂ ප්‍රීතියකි. එහෙත් අදත් මීට පෙරත් සම්මාන උපාධි ලැබූ කීර්තිමත් භවතුන් දෙස බලන විට ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනයටත්, කාන්තාවන්ගේ අභිවෘද්ධියටත් මගෙන් ඉටු වී තිබෙන සේවය පෙනෙන්නේ දල්ප මාත්‍රයක් ලෙසයි. එය මෙසේ පිළිගැනීමෙන් මා තුළ දනවන්නේ නිහඬමාන බවක් ය.

තවද, මේ උපාධි ප්‍රදනෝත්සව දේශනය පැවැත්වීමට ලැබුණු ආරාධනය මම විශේෂයෙන් අගය කොට සලකමි. එය මා පවත්වන්නට බලාපොරොත්තු වන්නේ විශේෂ ආරාධිත අමුත්තෙකු ලෙස නොව, මේ සරසවියේ ම කුලපති වශයෙනි. මේ සරසවියට අයිති තැනැත්තෙක් වශයෙනි.

සරසවි පාඨමාලා සාර්ථක ලෙස හදාරා උපාධි ලබා ගත් ඔබ සියළු දෙනා වෙත මගේ ප්‍රශංසා වත්, ප්‍රීතියත් ප්‍රකාශ කරමි. පසලොස් වසරකටත් වැඩි කාලයක් මුළුල්ලේ ඔබ ගත් වැයමක මල් පල ගැන්වෙන අවස්ථාවකි මේ. ඔබ අතරෙන් බොහෝ දෙනෙකුට සරසවි වරම් ලැබීමට පෙරත්, පසුත් සැහෙන දුෂ්කරතා වලට මුහුණ දෙන්නට සිදු වූ බව මම දනිමි. එවැනි දුෂ්කරතා මධ්‍යයේ තමන්ගේ අධ්‍යාපනය කඩාකප්පල් වෙන්නට ඉඩ නොදී මෙවැනි උසස් තත්වයකට ගෙන යෑම විශේෂයෙන් ප්‍රශංසනීය වේ. එමෙන්ම මේ අවස්ථාවේදී මේ උපාධි-ලාභීන්ගේ දෙමාපියන්ගෙන්ද භාරකාරයන්ගෙන්ද ඉටුවී තිබෙන මහඟු සේවය සිහි කළ යුතුය. ඒ වැඩිහිටියන්ගේ උනන්දුව නිසාත්, ඇතැම් විට දුෂ්කරතා මැද ආත්ම පරිත්‍යාගයෙන් මහ සලසා දුන් නිසාත් මේ තරුණ පිරිසට තම බලාපොරොත්තු මුදුන්පත් කර ගැනීමට හැකිවූ බව මෙහිදී අමතක නොකළ යුතුය.

මෙහි උසස් උපාධිලාභීන් බොහෝ දෙනෙක් ද සිටිති. මුළු දවස තිස්සේම රැකියාවක නියුතුව සිට සවස පාඨමාලා අවුරුදු කිහිපයක් මුළුල්ලේ හදාරා සාර්ථක ලෙස අවසාන කිරීමෙන්, තමා සතු අප්‍රතිභත වියහියත්, දඩ් අධිෂ්ඨාන ශක්තියත් ඔව්හු ලොවට ගෙන හැර පාති. මෙයින් අඹුසැමි සහයෝගයද පෙන්නුම් වේ. එය නොලැබුනේ නම් මේ අභිමතාර්ථය ඉටු කර ගැනීම දුෂ්කර වනු නිසැකයි. ඔබ සැමට ම මගේ ප්‍රීතියත් ප්‍රශංසාවත් පිරි නැමේ.

ඔබගේ අධ්‍යාපනය කොතරම් දුෂ්කරතා මධ්‍යයේ සිදු වුවත්, මෙහිදී බ්‍රිතාන්‍යයේ උසස් අධ්‍යාපනය පිළිබඳ රොබින්ස් කමිටු වාර්තාවෙන් බිඳක් උසුටා දක්වනු කැමැත්තෙමි. එය ශ්‍රී ලංකාවේ ශිෂ්‍යයන්ටත් අදළය යි මගේ හැඟීමයි.

“මෙරට මේ යුගයේ ශිෂ්‍ය පරම්පරාව වාසනාවන්ත ජන කොටසකි. මහජන ශ්‍රමයෙන් ඔවුන්ට විශේෂ වරප්‍රසාද ලබා දී ඇත. එහෙයින්, මේ අවුරුදු තුන - හතර මැනවින් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ වගකීම ඔවුන් වෙත පැවරී ඇත. මේ අදහසම මහා කවි මිල්ටන් මෙසේ ප්‍රකාශ කර තිබේ. “ඔබේ ඉගැන්මට ඉඩ පහසුකම් ලැබී ඇත්තේ අන් අයගේ දඩිය මහන්සියෙන් බව මෙනෙහි කළ යුතුය.”

මේ සම්බන්ධව මගේ අදහස නම්, ඔබ වෙත පැවරී ඇති වගකීම මීටත් වඩා බරපතල බවයි. සරසවි අධ්‍යාපනය නිම කළ පසුත්, මේ වගකීම වැදගත් ලෙස තරයේ ම සැලකිය යුතු බවයි. ඔබට සමාජයෙන් ලැබුණු ලාභ, සත්කාර, හැකි පමණින් සමාජයට ආපසු දීම ඔබෙන් ඉටුවිය යුතු කායහියකි. ඔබ ලෝකය අතරට එළඹුනායින් පසු ඔබගේ කාලයත්, ඔබගේ දැනුමත්, ඔබගේ ශ්‍රමයත්, නිර්ලෝභිව දයාන්විතව මහජන අභිවෘද්ධිය උදෙසා ඇප කැප වී යොදවනවා ඇතැයි මගේ ප්‍රාර්ථනාවයි. එසේම උපාධියක් ලබා ගත් පමණින් සර්ව සම්පූර්ණ නොවන බවත්, වඩ වඩාත් දියුණු කළ යුතු බොහෝ දේ ඇති බවත් නිහතමානව පිළිගැනීම වැදගත්ය.

දැනටමත් ඔබ සමහරෙකු රැකියාවල යෙදී සිටිනවා ඇත. අන් සියළු දෙනාම පාහේ අධ්‍යාපන මට්ටමට සරිලන රැකියාවක් සොයා බලන බව නිසැකය. මෙය සාධාරණ බලාපොරොත්තුවකි. ඇත අතීතයේ සිටම රටකට අවශ්‍ය උසස්ම පාලක පිරිස බිහිකිරීම විශ්වවිද්‍යාලයකින් ඉටුවිය යුතු සමාජයේ සේවයක් ලෙස පිළිගන්නා ලදී. මෙය පැරණි බෞද්ධ හා බටහිර විශ්වවිද්‍යාලීය සම්ප්‍රදායට අනුකූල බව ද පෙනේ. නිල මුද්‍රාවක් ඇතුළු විශ්වවිද්‍යාලීය ලක්ෂණ ඉසුලු මුළු බෞද්ධ ලෝකයේ සිසුන්ට වැදගත් කේන්ද්‍රස්ථානයක් වූ නාලන්දාව මගින්ද මේ සේවය ඉටුවුනි. ඇතැම් ගිහි සිසුන් අධ්‍යාපනය අවසානයේ දී රාජ්‍ය සභාව ඉදිරියේ පෙනී සිට රජයේ සේවකයන් ලෙස යෙදී සිටීමට වරම් ලබාගත් බව පොත් පත්වල සඳහන්වී තිබේ. එමෙන්ම නියුණු බුද්ධියෙන් යුත් උපාධිධරයන් රාජ්‍ය හා ආගමික ක්ෂේත්‍රයන්හි උසස් පාලක කටයුතුවල යෙදීම ඔක්ස්පර්ඩ් සහ කේම්බ්‍රිජ් විශ්වවිද්‍යාලවල මුල සිටම ඇතිවූ සම්ප්‍රදායකි. මේ සම්ප්‍රදාය ඔක්ස්පර්ඩ්

සරසවියේ පෙර සිට ගෙන ආ යාඥවක අදත් ඇතුළත්ය. “දේව වෙහෙය පිණිස, සාසනායද රාජ්‍යයේ ද සේවයට සුදුසුකම් ඇති පරම්පරාවක් නොඅඩු වේවා”. මෑත කාල වලදී නා නා විධ උසස් වෘත්තීන්ට අවශ්‍ය පුහුණු බුද්ධිමතුන් සපයන බලසම්පන්න ආයතන බවටත් විශ්ව-විද්‍යාල පත්වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල ද මේ සම්ප්‍රදයට අනුකූලව උසස් සේවයන්ට ද උසස් වෘත්තීන්ට ද අවශ්‍ය පුද්ගලයන් සපයා දෙනු ඇත. එහෙත් අධ්‍යාපනය මහජන සතුටුමෙන් පසු උසස් අධ්‍යාපනය ලබා ගන්නා සිසුන් ගේ සංඛ්‍යාව දෙගුණ තෙගුණ වීම නිසා උපාධිධාරීන් රැකියා විරහිතව සිටීමටත්, තමන්ගේ උගත්කම් මට්ටමට සරිනොවන රැකියාවල භාර ගැනීමටත් සිදුවී ඇත. මෙවැනි රැකියා ප්‍රශ්න ශ්‍රී ලංකාවට පමණක් නොව බොහෝ දියුණු රටවලට පවා මුහුණ පාන්නට සිදුවී තිබේ. මෙය කලා උපාධිධාරීන්ට විශේෂ-යෙන්ම බලපාන ප්‍රශ්නයකි. රජයෙන් මේ අයට සුදුසු රැකියා සැපයීමේ ක්‍රම ඇති කිරීමෙන් දිගු කලක් රැකියා සොයමින් බලාපොරොත්තු සුන්ව කනස්සල්ලෙන් කාලය ගෙවන්නට සිදුවීම යම් ප්‍රමාණයකින්වත් වැලැක්වී තිබේ.

රැකියා සොයා යෑමේදී මුහුණ දෙන්නට වන එක් කරුණක් නම් ඔබ අපේක්ෂා කරන තනතුර ලබා ගැනීමට උපාධිය පමණක් සීමිත නොවන බවයි. නව සුදුසුකම් ඇතිකර ගැනීමටත්, විශේෂ දක්ෂතා දියුණු කර ගැනීමටත් ඔබට අවශ්‍ය විය හැක. එපමණක් නොව ඔබ වෙත විව රාත්මකව සිත් යොමු කිරීම වැදගත් වන්නට පුළුවන. උපාධිධාරීන් පත්කර ගන්නා නූතන රැකියා වලට අවශ්‍ය අධ්‍යාපනික සුදුසුකම් හැර පුද්ගල විශේෂතා සහ ආකල්ප ඔබ සතුව තිබේදැයි විමසිය යුතුය. මෙහි වැදගත්කම ප්‍රකාශයට පත්වූයේ ශ්‍රී ලංකා උපාධිධාරී කාන්තා සංගමය මගින් රැකියා විරහිත කලා උපාධිධාරීන් පිළිබඳව 1981 දී කළ පර්යේෂණයකදී ය. මේ පරීක්ෂණය කැත්තාවන්ට පමණක් සීමා වූවත් ඉන් එළිදරව්වූ කරුණු සමහරක් ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙකේයට ම එකසේ සාධාරණ බැව් පෙනී ගියේය. රැකියා ලැබීමේදී විද්‍යා උපාධිධාරියෝ කලා උපාධිධාරයන්ට වඩා ඉදිරියෙන් සිටිති යන බඳුනට පවත්නා මතය තහවුරු කිරීමට සාධක මතුවිය. කලා පාඨමාලා හැදෑරීමෙන් අතිවන හැකියාවන් උපයෝගී කරගත හැකි රැකියාවල් පවා විද්‍යා උපාධිධාරයන් අත්පත් කරගෙන තිබෙන බව මනාව පැහැදිලි විය. රැකියා ලබා ගන්ට කලා උපාධිධාරීන්ට ඇති බාධා අතරෙන් එකක් නම් වුවමනා ප්‍රමාණයට ඉංග්‍රීසි භාෂාව නොදැනීමයි. තවත් නිතර බලපාන බාධකයක් නම් උසස් නිලධාරීන් තුළ තිබිය යුතු ප්‍රගතිශීලී ගතිගුණ ඔවුන් තුළ ඇත්තේ අල්පමාත්‍රයක් ජලස යැයි ස්වාමී පක්ෂය නිගමනය කර තිබීමත්ය.

ඉංග්‍රීසි දැනුමක ඇති අවශ්‍යතාවය ගැන කෙරෙන ප්‍රකාශන නිතර අපට අසන්නට ලැබේ. රට තුළ වසන එහෙත් වෙනස් වෙනස් භාෂා කථා කරන ජනතාවන් අතර සම්බන්ධතාවයක් ඇති කිරීමට ඉංග්‍රීසි භාෂාව අත්‍යවශ්‍ය බැව් ඇතැම් අයගේ විශ්වාසයයි. මගේ පෞද්ගලික අදහස නම් එකම රටක වසන ජාතීන් දෙකක් අතර, හජනය, පයරුපාසනයට විදේශීය බසක්

අවශ්‍ය නොවන බවයි. ඔවුනොවුන් එකට ආශ්‍රය කලේ ඉංග්‍රීසීන් ටෙරටට පැමිණෙන්නට පෙර දීර්ඝ කාලයක් පුළුල්ලේය. අදත් බොහෝ තැන්වල වෙනස් ජාතීන් අතර සම්බන්ධතාවය රැඳී පවතින්නේ ජාතික භාෂාවන් මතය.

එහෙත් ඉංග්‍රීසි දැනුම වෙන හේතුවක් නිසා අවශ්‍ය වන බව කිව යුතුය. එය අවශ්‍ය වී ඇත්තේ දිනෙන් දින ශීඝ්‍රයෙන් ගොඩ ගැසී යන ඥාන සම්භාරයෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීමටත්, ලෝකය පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් ඇති කර ගැනීමටත්ය. මගේ අවංක විශ්වාසය නම් ඉංග්‍රීසි බසින් ලැබිය හැකි මේ ප්‍රයෝජන චිත්තවේග පටලයකින් වැසියාම නිසා අප අධ්‍යාපනය තරමක් දුරට බොල් වූ බවයි. පසුගිය දශක තුන තුළ ඉංග්‍රීසි දැනුම අවශ්‍ය ශිෂ්‍ය සංභතිය පවා එය යටත්විජිත වාදයේ භාෂාව ලෙසත්, විශේෂ වරප්‍රසාද ලබන සමාජ පංතියක සංකේතයක් ලෙසත් සලකා ඉංග්‍රීසි හැදෑරීම ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි. එහෙත් අද රටේ හතු පිපෙන්නාක් මෙන් සෑම තැනම පැන නැගී තිබෙන ඉංග්‍රීසි විද්‍යාල වලින් පෙනී යන්නේ ඉංග්‍රීසි දැනුමේ වැදගත්කම අවබෝධවී යන බවයි.

1976 දී කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ඉංග්‍රීසි අංශය රජයේ ආයතන වල ඉංග්‍රීසි භාවිතය පිළිබඳව සමීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. මෙය, ශ්‍රී ලංකා උපාධිධාරී කාන්තා සංගමය මගින් කලා උපාධි-ධාරීන්ගේ රැකියා විරහිත භාවය ගැන පැවැත් වූ සමීක්ෂණයේදී රජයේ අනුබද්ධ ආයතන වලටත්, පෞද්ගලික ආයතන වලටත් පුළුල් කරන ලදී. මෙම සමීක්ෂණ වල නිගමනය මෙසේය.

“ඉංග්‍රීසි භාෂා පිළිබඳ දක්ෂතාවයන් බෙහෙවින් උසස් කර නොගන්නේ නම් ලිංග හේදයකින් තොරව සෑම ගම්බද උපාධිධාරයකුට සිදුවන්නේ පෞද්ගලික අංශයේ සීමාවෙන් පිටත සිටින්නටත් රාජ්‍යාංශයේ උසස් තනතුරු වලට සඳහටම දෙර අගුලු වැසීමත්ය.”

සිය පාසැලේ ඉංග්‍රීසි දියුණු කර ගැනීමට නොතිබුණු ඔබටත් සරසවි ඉගෙනුම ලබන සමයේදී සුදුනම් වන විභාගයට ඉංග්‍රීසි හැදෑරීමෙන් වැඩක් නොවෙයි සලකා එය නොතකා හැරිය ඔබටත් රැකියාවක් සොයා යෑමේදීත් ලත් රැකියාවෙන් දියුණු වීමටත් ඉංග්‍රීසි කථනය, කියවීම හා ලිවීම යන දක්ෂතා තුනම උසස් කර ගත යුතු බව ඔබ හැමටත් පෙනී යන බව නොඅනුමානය.

උපාධිධාරීන්ට සුදුසු රැකියාවන් ලබා ගැනීමට ඇති තවත් දැඩි බාධාවක් ලෙස පෙනී යන්නේ උසස් තනතුරු වලට ගැලපෙන වගකීම් නොමැති වීමත්, ඒවාට යෝග්‍ය වන පුද්ගල විශේෂතා නොමැති වීමත්ය. මෙහිදී මේ ප්‍රශ්නයට අදාළ එක් අංශයකට ඔබේ අවධානය යොමු කරන්නට කැමැත්තෙමි. එනම් “නිර්මාණික චින්තනයටයි”. මේ පද දෙකේ සාමාන්‍ය

දෙහස නම් ගැඹුරු විද්‍යාත්මක ගවේෂණ හෝ මහා තාක්ෂණික නිෂ්පාදන බිහි කරවන තීක්ෂණ ඥාණය ගැන බව සඳහන් කළ යුතුය. කාලාන්තරයක් මුළුල්ලේ පැවත එන විත්‍ර, සංගීත, සාහිත්‍ය ආදී කලා කෘතීන් නිර්මාණ කළ හැකි විශිෂ්ඨ දක්ෂතාවන්ටද මේ පද යොදනු ලැබේ. එහෙත් ගැලීලියෝ, ජලේම්, කාලිදාස හා මයිකල් දැන්ජලෝ වැනි ලෝක පුජිතයන්ට පමණක් නිර්මාණික චින්තනය සීමා නොවන බව නවීන මනෝ විද්‍යාඥයන්ගේ මතයයි. අවශේෂ පුද්ගලය . ි අළු ද ඒය විවිධ දුර්ගුණයන් විභිං ඇතැයි ඔව්හු විශ්වාස කරති. මේ කරුණ ගැන සිතා බලන විට නව දර්ශනයක් ගෙනත් පැමටත්, නව සබඳතා දැකීමටත්, ගැටළු විසඳීමේදී නව මාර්ග අනුගමනය කිරීමටත් සෑම පුද්ගලයකු තුලම හැකියාව ඇතැයි නවීන විශ්වාසයකි. ගැඹුරු ගවේෂණයකදී දැනිවන මානසික ක්‍රියා දමයන්, කෙසෙල් ගෙඩියක් ළඟා කර ගැනීමට උනි කෝටුඬිකින් බැටි වූ කල, කෝටු දෙකක් එක්කර ගන්නා වීමපන්සියාගේ මානසික ක්‍රියාදමයන්ට ලිඛිත වශයෙන් සමාන බැව් අද පිළිගෙන තිබේ. එහෙත් මෙවැනි මානසික ගතිගුණ උසස් තත්ත්වයක රඳවා, දියුණු නියුණු කිරීම රඳා සිටින්නේ තමා ජීවත්වන පරිසරය දැනුවත් ඒවා වර්ධනය කිරීමට සමාජයෙන් ලැබෙන උද්යෝගයත් උනන්දුවත් මතය.

මුල සිටම නිර්මාණාත්මක චින්තන වර්ධනය විශ්වවිද්‍යාලයක කාය්යන් අතරෙන් එකක් විය. මෙය සාර්ථක වන පරිදි ඒහි කටයුතු සකස් කර තිබුනි. පුරාතන සරසවි වල මෙය සභාර කර තිබුනේ විරෝධයෙන් ම සාකච්ඡා සහ තර්කවාද මගිනි. ඉන්දියාවේ අවුරුදු දෙදහස් පන්සිය යකට අධික කාලයක මුළුල්ලේ බුද්ධිමතුන් අතර සංවිධිත තර්කවාද පැවති තිබුනි. මුළු බෞද්ධ ලෝකය අතර කීර්තිය දුරු පැරණි නාලන්දාවේ, ශාස්තෘවරුන් ප්‍රමුඛ වාද මුල පිළිබඳව ඊ සුරු නමැති චීන උච්චරයා මෙසේ පවසා ඇත. “මෙලොව ඇති නැති ධර්ම ගැන වාද විවාද කිරීමට දස දෙසින් පඩිවරු මෙනැතට පැමිණියහ.” මෙවැනි තර්කවාද ක්‍රමයෙන් විශාරදත්වය දියුණු වුවා පමණක් නොව, පඩිවරුන්ගේ චින්තන ශක්තිය තව තවත් සංවර්ධනය වීමට මාර්ගයක් විය. බටහිර සරසවි සම්ප්‍රදය ද මෙලෙස ම වේ. ගම් නියම්ගම් සැරි සැරු ඇරිස්ටෝටල් වැනි පැරණි අභිවාරි ශාස්තෘවරුන් අතර ද දේශනය හා සංවාදය, ඉගනීමේ හා ඉගැන්වීමේ සම්මත ක්‍රම විය. මෙලෙස සිත් ගැටීමෙන් ඇති වන්නේ චින්තන ශක්තිය දියුණු නියුණු වීමය. විවාද කළ කරුණ ගැන නව ආලෝකයක් ඇති කිරීමක්ය. මේ දේශන හා තර්කවාද ක්‍රම අදත් පැවතේ. අද සම්මන්ත්‍රණ ලෙස මේ පැරණි ක්‍රම නව මුහුණු හුරුවක් ද ගෙන තිබේ. පන්ති කාමරයේ අධ්‍යාපනයට සාකච්ඡා වැදගත් වන සේම සිසුන් අතරත්, සුහදව හෝ සමීකි සමාගම් වලදී හෝ තර්කවාදීව වාග් ප්‍රභාරයටත්, ප්‍රතිප්‍රභාරයටත් පුරුදු පුහුණු වීම ඉතා වැදගත්ය. මේ අන්දමට දියුණු බුද්ධියක් ඇත්තෙකු තුල තිබිය යුතු චින්තන ගතිගුණ වැඩිවීමට අවශ්‍ය පරිසරය ඇති කරන්නේය.

එහෙත් අද ලංකාවේ රැකියා සඳහා කරන සටනත්, ඒ සඳහා පවත්නා තරගයත් නිසා අධ්‍යාපනය මුල පටන් සරසවිය දක්වා විභාග වලටත්, විභාග ප්‍රවීු ව්‍රට්‍ටත් අවධානය යොමු වී තිබේ. අද අධ්‍යාපනය නිර්මාණත්‍යාවයට වඩා විභාග අවශ්‍යතා පිරිමැසීමට යොමු වී ඇත.

මේ නිසා අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ මුද්‍රාපෙන් නිකුත් වූ උපාධිධාරීන් ගැන මහාචාර්යවරයෙක් කෙටියෙන් මෙසේ ප්‍රකාශ කර ඇත. “මෑත අවුරුදුවල ප්‍රථම පන්තියෙන් සමත් වූ කීප දෙනෙක් ඇතත් නියම පාඨමාලාවෙන් හෙබි අය ස්වල්ප දෙනෙකි.”

නිර්මාණශීලී කිසිදු දියුණු කිරීමෙන් රැකියා ලැබීමට මග පෑදෙනවා පමණක් නොව යමක් සාර්ථක ලෙස සම්පූර්ණ කිරීමෙන් ඇතිවන මූලික අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීමට හැකිවේ. එයින් සැඟවීමට පත්විය හැකිය. ආත්ම තෘප්තිය විඳිය හැකිය. ආකිමිඩීස් ප්‍රීති සහගතව “යුරේකා” කියා උදන් ඇතිමත්, ප්‍රදරුවෙක් විදුලි පංකාවක බමන පත් ක්‍රමයෙන් එක් වලන පටලයක් වනු දක මචිතව උද්යෝගීව දෙන නාදයන් මූලික වශයෙන් එක හා සමාන. සහජ නිර්මාණික බලය ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථා ලැබීමෙන් මානසික සංඛ්‍යාය දියුණු වන්නාක් මෙන් එයට බාධ ඇතිවීමෙන් මානසික ආබාධ ඇති කිරීමෙන් හේතුවන බව ඇතැම් මනෝවිද්‍යාඥයන් ගේ මතය වේ. අප විශ්ව විද්‍යාල තුල බහුලව පවත්නා පන්ති වර්ජන ද ප්‍රචන්දන වල මහා අකුරෙන් පළවෙන කාර්තව්‍ය නවක වද වල ද එක් හේතුවක් නම් විශ්ව විද්‍යාලයීය සිසුන්ට ස්වකීය සාප් නිර්මාණාත්මක ශක්තිය ප්‍රකාශ කිරීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා නොලැබීම නිසාදෝ කියා මා තුළ සැඟයක් ඇතිවී තිබේ.

නිර්මාණික හැකියා වර්ධනය තවත් කෝණයකින් බැලිය හැක. එනම්, ජාතික සංවර්ධන අතින්, අප අධ්‍යාපන ක්‍රමයෙන් පිළිබිඹු වන සාමාජික අවශ්‍යතා අනුව නිර්මාණාත්මක චින්තනයට වඩා අනුකූලව දියුණු කරතත් මේ විශේෂ ලක්ෂණ සංවර්ධනය ඇති කිරීමටත්, වේගවත් සමාජීය හා තාක්ෂණික විපර්යාස ඇති කිරීමටත් අත්‍යවශ්‍ය වේ.

මෙසේ බලන කල පරස්පර විරෝධී තත්ත්වයක් උද වී ඇත. සරසවි වරම් ලැබීමට ද තමන් බලාපොරොත්තු වන රැකියා ලබාගන්නටද පටු කපොල්ලකින් රිංගා යෑමේදී පෞරුෂය ජීන වී යයි. උපාධිධාරීන්ට ගැලපෙන මට්ටමේ උසස් තනතුරු ලැබීමට අවශ්‍ය ජීව ශක්තියද මෙයින් කෙලෙසී යන්නේය. මේ සම්බන්ධයෙන් විද්‍යා ශිෂ්‍යයෝ විද්‍යාවන් හැදෑරීමේදී අවශ්‍ය ප්‍රායෝගික වැඩ, පරීක්ෂණ හා පෞද්ගලික ගුරුපදේශ ආදී කරුණු නිසාම වාසිදයක තත්ත්වයක සිටිති. එහෙත් පාරම්පරික ඇගයුම් අනුව නිර්මාණාත්මක බලය කලා හා මානව ශාස්ත්‍ර වලට සීමා වී ඇතැයි සම්මත වී තිබුණි. විද්‍යා හා තාක්ෂණ ශාස්ත්‍ර සරසවි පාඨමාලාවට සුදුසු විෂයයන් ලෙස ඇතුළත් කරනු ලැබුවේ සෙමින් සෙමින්ය. දැඩි අකමැත්තෙන් ය. දැන් තත්ත්වය සහමුලින්ම වෙනස් වී තිබේ.

මෑතක දී අධ්‍යාපන විෂයයන් වෙළඳපොළේ බඩුවක් ලෙස සැලකීම නිසාත්, ඒවායේ වටිනාකම රැකියා සඳහා ඇති ප්‍රයෝජනත්වයෙන් මැණීම නිසාත් කලා හා මානව ශාස්ත්‍ර වලට පමණක් නොව සමාජ විද්‍යා විෂයයන්ටද තදබල පාඩුවක් විඳින්නට සිදුවී ඇත. මෙය අධ්‍යාපන සෝපානයේ මූල පෙත්තේ සිට අග දක්වාම එකසේ අහිනිකර ලෙස බලපා ඇත.

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමය 1983 දී පවත්වන ලද සමාජ විද්‍යා අධ්‍යාපනය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණයක දී 'මේ තත්වය මොනවට හෙළිදරව් විය. සෑම අධ්‍යාපනික මට්ටමක ම කලා, මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා විෂයයන් සඳහා වැයකර තිබුණේ රසායන විද්‍යා වැනි විද්‍යා විෂයයන්ට වඩා ඉතා සුළු මුදලකි. ඒවාට යොදවන ලද කාලයන් මුදලක් ඉඩකඩ ප්‍රමාණයන්, සැපයීම් හා උපකරණ දෙස බැලුවත් ඉගැන්වීමේ දක්ෂතා දියුණු කිරීමට තිබෙන පහසුකම් දෙස බැලුවත්, ගුරුවරුන්ගේ ආත්ම ශක්තිය දෙස බැලුවත්, පැහැදිලි ව ම පෙනී යන කරුණක් නම් විද්‍යා විෂයයන්ට වඩා කලා විෂයයන් පහත් තත්වයක තබා සලකන බවයි. විද්‍යා සංවර්ධනයේ එකම යතුර ලෙස සලකා "විද්‍යා දියෝ, විද්‍යා දියෝ, විද්‍යා නොවදව දියෝ" යන උද්දෝෂණයෙන් උද්ගත වී තිබෙන අංකුරයක් ලෙස මේ තත්වය සැලකිය හැක. මෙසේ අධ්‍යාපනයේ සමබර තත්වය අවුල් කිරීමෙන් මුළු මහත් සංභතියට ම හානිකර යැයි මගේ කල්පනාවයි. තාක්ෂණ යුගයට පිම්මක් පැනීමේදී සහමුලින්ම පාහේ අවධානය යොමු වන්නේ විද්‍යා කෙරෙහිය. අනිත් විෂයයන් තුළින් සංවර්ධනයට ලැබෙන මූලික ඵල ප්‍රයෝජන ගැන නියම සැලකිල්ලක් දක්වා නැති හෙයින් පනින පිම්ම අධ්‍යාපන වෙන්වනට පුළුවන. සංවර්ධනයෙන් ලැබිය හැකි උපරිම ඵල ලබා ගැනීමට ද නොහැකිවන්නේය. සංවර්ධනයට සම්පූර්ණ මුල්තැන දීමේ පරම අදහස නම් ජනතාව දුගී දුප්පත්කමින් මුදවා ශිෂ්ට සමාජයක, ආත්ම ගෞරවයෙන් යුත් ජීවිතයකට මං පැදීම යයි කවුරුත් පිළිගන්නා කරුණකි. විද්‍යා කලා දෙ අංශයෙන්ම සංවර්ධනයට දිය හැකි සේවා ඇත. අප ජීවිතය සුබෝපහෝගී කර ගැනීමට අවශ්‍ය බඩු භාණ්ඩ, උපකරණ, විද්‍යාව මගින් සපයන අතර කලා සහ මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා මගින් මනුෂ්‍ය ජීවිත සාර්ථක කරලීමට අවශ්‍ය ඉවසීම, සමගීදම් ආදී ගුණාංග දියුණු කිරීමට මැනවින් ඉවහල් වේ. මේ මිනිස් ගුණ දහම් වලින් තොර සමාජයක විද්‍යා මගින් නිපදවන උපකරණ පවා මාරක අවි ආයුධ බවට පෙරලේ. එහෙයින් ජීවිත ප්‍රමුඛතා ගැන සිතා බැලීම උචිතය. මේ අනුව මිය වෙළඳ පොලේ මිළ ගණන් අනුව නොව විෂයයන් ගේ වැදගත්කම මැනිය යුත්තේ.

මෙතැනදී සමාජ විද්‍යා විෂයයන් වන මානව හිමිකම් වලට සම්බන්ධකම් ඇති නව අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයකට ඔබේ අවධානය යොමු කරන්නට කැමැත්තෙමි. එනම් වනිතා අධ්‍යයනයයි. 1946 දී "වනිතා තත්වය" පිළිබඳ කොමිසමක් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ එක් අංශයක් වශයෙන් පිහිටුවන ලදී. ඒ තුළින් මානව අයිතිවාසිකම් ලබා ගැනීමට බොහෝ අවහිරකම්වලට භාජනය වන බහුතර කොටසක් ලෙස ස්ත්‍රී වර්ගය හෙළිදරව් විය. මෙම නිසා බොහෝ කාන්තාවන් ගේ දුක්බර ජීවිත ගැන මහජනයා අතර සංවේදනීය හැඟීමක් ඇතිවිය. වනිතාවන්ට අහිතකර බලපෑම් සහමුලින්ම උද්‍යෝගී මිලිබඳ 1967 දී එක්සත් ජාතීන්ගේ සංගමය නිකුත් කළ ප්‍රකාශනයේ මෙසේ පවසා ඇත.

“වනිතාවන්ට වෙනස්කම් දැක්වීම මානව ගරුත්වයටත් පවුලේ හා සමාජයේ සුභ සිද්ධියටත් අහිතකරය. පිරිමින් සමඟ උරට උර ගැටී සමබරව දේශපාලන, සමාජීය, ආර්ථික හා සංස්කෘතික කටයුතු වල ක්‍රියා කිරීමට බාධාවක් වේ. සිය රටෙන් මිනිස් සංහතියෙන් සංවර්ධනය උපරිම මට්ටමින් ගෙන යෑමට බාධාවකි.”

එක්සත් ජාතීන් ගේ සංවිධානයේ මහා සභා වාරයකදී 1975 ජාත්‍යන්තර කාන්තා වර්ෂය ලෙසත් 1976-85 කාලය කාන්තා දශකය ලෙසත් නම් කිරීමෙන් කාන්තා කටයුතු වල වැදගත් කම මොනවට පැහැදිලි විය. 1979 දී කාන්තාවන්ට ඇති සෑම ආකාර බාධාවන් ඉවත් කරන සම්මුතියකට එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය එළඹුනේය. ඡේද 30 කින් යුත් ඒ සම්මුතිය කාන්තාවන්ට දරුණුම බාධා ඇති ක්ෂේත්‍ර සඳහන් කර එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයට අයත් සෑම රටක් ම ඒ සම්මුතියට අත්සන් තබා එය ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස ඉල්ලීමක් කරන ලදී. මේ සම්මුතියට ශ්‍රී ලංකාව ද අත්සන් තබා ඇත.

කාන්තා කටයුතු කෙරෙහි දක්වන සැලකිල්ලේ එක් ප්‍රතිඵලයක් නම් ලෝකයේ විවිධ රටවල කාන්තාවන් ගේ නියම තතු දැන ගැනීම සඳහා පර්යේෂණ පැවැත්වීමට උනන්දු කර වීමයි. මෙවැනි පර්යේෂණ මගින් බලාපොරොත්තු වන තවත් ප්‍රථමයක් නම් ලෝකයේ විවිධ භූගෝලීය සංස්කෘතික සමාජීය හා ආර්ථික කොටස් වලට ගැලපෙන වැඩ පිළිවෙල සකස් කිරීමයි. මෙතැන් සලකන කල කාන්තා අධ්‍යයන විවිධ මට්ටම් වලින් යුත් පුළුල් ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස පෙනී යන්නේය. ලිංග භේද අනුව කරුණු ඇතුළත් සංඛ්‍යා ලේඛන සකස් කිරීමත්, පර්යේෂණ ක්‍රම වර්ධනය කිරීමත්, සිද්ධාන්ත සකස් කිරීමත්, සංකල්ප නියුණු ලෙස විග්‍රහ කිරීමත් කාන්තා අධ්‍යයනයට ඇතුළත් වේ. රැස්කර ගත් දැනුම පතුරුවා හැරීමේ මාර්ග පද්ධතියක් ඇති කිරීමෙන් පර්යේෂණ මගින් ලබාගත් දැනුම ලොව පුරා බෙදා හරින්නට හැකි වන්නේය. අද කාන්තා අධ්‍යයන සරසවි පාඨමාලාවකි. විශ්වවිද්‍යාල කීපයක මේ විෂය සඳහා අධ්‍යයන පීඨ පිහිටුවා තිබේ. බොහෝ රටවල කාන්තා ප්‍රශ්න පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීමට මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවා ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ කිසිම සරසවියක මෙවැනි පාඨමාල නැත. කෙසේ වෙතත් මේ පිළිබඳව ලංකාවේද උනන්දුවක් ජනිත වී තිබේ. ජාත්‍යන්තර, රාජකීය, හා පුද්ගලික ආයතන මගින් විවිධ මට්ටමේ පර්යේෂණ පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. ලංකාවේ කාන්තා සම්බන්ධ ව පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා ලෙස පෙනී යන ක්ෂේත්‍ර අතරෙන් සරසවි කතුන් කෙරේ වෙසෙසින් බලපාන කරුණු දෙකක් මෙහි සඳහන් කරනු කැමැත්තෙමි. (1) රැකියාවක නියුක්තව සිටින අතර ගෙදර දෙර කටයුතු කිරීමේදී ඇතිවන ගැටළු හා (2) මහජන කටයුතු වලදීත් වෘත්තීය කටයුතු වලදීත් වැදගත් තීරණ ගන්නා මට්ටමකට පැමිණෙන්නට කාන්තාවන්ට ඇති විශේෂ බාධා - යන මේ කරුණු දෙකය.

පවුල් රැකීමත් එලදයි රැකියාවක නියුතු වීමත් එකිනෙකට නොගැලපෙන දේ ලෙස සාමාන්‍ය පිළිගැනීමය. එහෙත් මේ කායඛ්‍යන් විරුද්ධ නොවන අන්දමට කළ හැකි මාර්ගයක් නො ගත හැකි යයි මගේ හැඟීමයි. පවුලක ආදායමත්, සංස්කෘතියත් ස්ත්‍රීය රැකියාවක් කිරීමෙන් දියුණු වන්නාක් මෙන්ම, තම පවුලෙන් ලැබෙන සහයෝගය විශේෂයෙන් තම සැමියාගෙන් ලැබෙන සහයෝගය කාන්තාවන් ගේ වෘත්තීය සාර්ථක ලෙස උසස් මට්ටමකට ගෙන යෑමට ඉවහල් වන්නේය.

ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන්ට, තම ගැහැනුකම නිසා කිසිම අවහිරයක් නැතැයි යන හැඟීම පිළිගන්නට නුපුළුවන. එහෙත් ලෝකයේ ඇතැම් ප්‍රදේශ වල කාන්තාවන්ට විඳින්නට සිදු වී තිබෙන කෲර කරදර මෙරට කැපී පෙනෙන ප්‍රමාණයට නැති නිසා කාන්තා නිදහස් සටනේ ඇති ඇතැම් කටුක ලක්ෂණ මෙරට දක්නට නොලැබේ. ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාවන් දියුණු වී ඇත්තේ පුරුෂ පක්ෂයේ විරුද්ධත්වය හමුවේ නොව, ඔවුන්ගේ අතදීම නිසා ය. එක් දහස් නවසිය විසි ගණන් වලදී කාන්තා ඡන්දය උදෙසා බ්‍රිතාන්‍යයේ අරඹන ලද ව්‍යාපාරයේ දී බොහෝ විරුද්ධතා වලට මුහුණපාන්නට සිදුවිය. බ්‍රිතාන්‍ය කාන්තාවන්ට ඡන්ද බලය අත්වූයේ මහත් සටනකට පසුවය. එහෙත් ලංකාවේ 1927 දී ආණ්ඩු ක්‍රමය සංශෝධනය කිරීමට පත් කරන ලද ඩොනමෝර් කොමිසම් සභාවට කාන්තා ඡන්දය ගැන කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස, ලංකා ජාතික සම්මේලනයේ සිටි කාන්තාවන් විසින්, “කාන්තා ඡන්ද සංගමය” පිහිටුවන ලදී. එය පිහිටුවන්නාවත්, එහි අභිමතාර්ථය සාර්ථක අන්දමට සපුරාලීමටත් හැකිවූයේ ලංකා ජාතික සම්මේලනයේ සාමාජිකයන් ලෙස සිටි මේ කාන්තාවන්ගේ සැමියන්, පුතුන් හා වෙනත් ශ්‍රේණිවරයන් දුන් සහයෝගය නිසාය. අද ඇතැම් ක්ෂේත්‍රවල පුරුෂ පක්ෂයට වඩා ස්ත්‍රී පක්ෂයට රජයේ සුභසාධක සේවාවලින් ප්‍රයෝජන ඇති වී තිබේ. ද්විතීය අධ්‍යාපනයෙහි පිරිමින්ට වඩා ස්ත්‍රී පක්ෂයේ සහභාගිත්වය වැඩිය. ස්ත්‍රී පක්ෂය ආයුෂ ප්‍රමාණයෙන්ද පිරිමින්ට වඩා ඉදිරියෙන් සිටී.

එහෙත් ගෘහණියකගේත්, රැකියාවෙහි නියුක්තව සිටින කාන්තාවකගේත් දෙආකාර වගකීම් සම්බන්ධ වනවිට ඇයට උසුලන්නට වන බර ඉමහත්ය. එම නිසාම සැමියාගේ සහයෝගය නොලැබේ නම්, විශේෂයෙන් සැමියා ගෙදර දෙර වැඩ ගැනත්, අඹු සැමි දෙදෙනාගේ වගකීම් ගැනත් යල් පැනගිය අදහස් ඇත්තෙකු නම් තමන්ට ඉසිලිය නොහැකි තරමේ වෙහෙසකට කාන්තාව පත්විය හැකිය. රැකියාවෙහි දියුණුව නොතකා එහි යෙදී සිටීමෙන් පමණක් සැහීමට පත් නොවන උපාධිධාරී කාන්තාවන් විශාල සංඛ්‍යාවක් සිටිති. ඔවුන්ගේ අභිප්‍රාය නම් තම වෘත්තීය දියුණු කර ගැනීමයි. මෙවැනි අයගේ වගකීම් විශේෂයෙන් බර පතලය. එසේ වුවත්, ඒවාට සාර්ථක ලෙස මුහුණපාන්නට උවමනා දක්ෂතා සහ ධෛර්‍ය බොහෝ කාන්තාවන් තුළ තිබේ. ඒවාගේම

ගෙදර දෙරේ සුළු සුළු දේවල එරි, වෘත්තියේ දියුණුව අත්හැර දමූ උපාධිධාරී කාන්තාවෝ එමට සිටිති. එවැනි කීප දෙනෙකු ගැන මම පොද්ගලිකව දනිමි. එහෙයින් පවුල් අවශ්‍යතාද වෘත්තියේ අවශ්‍යතාද නුවනින් සසඳා බලා තම ජීවිතයේ ස්ථිර ප්‍රමුඛතා නිශ්චය කර ගැනීම ඉතා වැදගත් බව තරයේ ම කිවයුතුය.

වෘත්තියක් දීප්තිමත් ලෙස දියුණුවන්නේත්, එයට අත්‍යවශ්‍ය ආධාර සහ පරිසරය සැලසෙන්නේත්, නිරවුල්, ප්‍රීතිමත් පවුල් ජීවිතයකිනි. එයින් ගලා එන උනුසුම් ස්නේහයත්, සැනසිල්ලත්, ආරක්ෂාවත් පවුලේ සියලු දෙනාගේම අභිවෘද්ධියට හිතකරය. ඊට සමාන අන් දෙයක් නැත. එනිසා අප සමූහන්නා මේ අවස්ථාවේදී ඔබ සියළු දෙනාගේම අනාගත පවුල් ජීවිතයත්, වෘත්තියත් සඵල කරගැනීමට උවමනා බුද්ධිය සහ සාර ගුණධර්ම වඩ වඩාත් දියුණු කරගන්නට හැකිවේවායි හද පතලෙන් නැගී එන මගේ ආශිංසනයයි.